

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 maart 2003

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 31 van de wet
van 15 juni 1935 betreffende het gebruik
der talen in gerechtszaken**

AMENDEMENTEN

Nr. 3 VAN DE HEER **GIET** EN MEVROUW **LALIEUX**

Art. 1bis (nieuw)

Een artikel 1bis invoegen, luidend als volgt :

«Art. 1bis.— Artikel 30, tweede lid, van wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Een partij die in persoon verschijnt en die de taal van de rechtspleging niet begrijpt, wordt bijgestaan door een tolk, die alle mondelinge verklaringen vertaalt.»».

Nr. 4 VAN DE HEER **GIET** EN MEVROUW **LALIEUX**

Art. 1ter (nieuw)

Een artikel 1ter invoegen, luidend als volgt :

«Art. 1ter.— In artikel 30bis, van dezelfde wet worden de woorden «of de beklaagde, naar gelang van het geval,» weggelaten.».

Voorgaande documenten :

Doc 50 **2355/ (2002/2003) :**

001 : Wetsvoorstel van de heer Giet.
002 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 mars 2003

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 31 de la loi du
15 juin 1935 concernant l'emploi
des langues en matière judiciaire**

AMENDEMENTS

N° 3 DE M. **GIET** ET MME **LALIEUX**

Art. 1bis (nouveau)

Insérer un article 1bis libellé comme suit :

«Art. 1bis. — L'article 30, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire est remplacé par l'alinéa suivant :

«Une partie qui comparaît en personne et qui ne comprend pas la langue de la procédure est assistée par un interprète qui traduit l'ensemble des communications verbales.»».

N° 4 DE M. **GIET** ET MME **LALIEUX**

Art. 1ter (nouveau)

Insérer un article 1ter, libellé comme suit :

«Art. 1ter. — A l'article 30bis de la même loi, les mots «ou le prévenu selon le cas» sont supprimés.».

Documents précédents :

Doc 50 **2355/ (2002/2003) :**

001 : Proposition de loi de M Giet.
002 : Amendements.

Nr. 5 VAN DE HEER GIET EN MEVROUW LALIEUX

Art. 2

Dat artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 2.— Artikel 31 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 31.— In alle ondervragingen van het vooronderzoek en van het onderzoek, alsmede voor de onderzoeks- en vonnisgerechten, gebruiken de partijen die in persoon verschijnen voor al hun mondelinge verklaringen de taal van hun keuze.

De partijen die de taal van de rechtspleging niet begrijpen, worden bijgestaan door een tolk, die alle mondelinge verklaringen vertaalt.

De vertaalkosten komen voor rekening van de Schatkist.»».

Nr. 6 VAN DE HEER GIET EN MEVROUW LALIEUX

Art. 3 (nieuw)

Een artikel 3 (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

«Art. 3.— Artikel 32, tweede lid, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Wanneer de magistraten, de agenten die met het verhoor van de getuigen belast zijn of één van de partijen die taal niet kennen, wordt een beroep gedaan op een tolk, die alle mondelinge verklaringen vertaalt.»».

VERANTWOORDING

Het algemeen opzet van de wet van 15 juni 1935 in verband met de rechten van de beklaagde of de verdachte is vervat in artikel 31 ervan. De beklaagde maakt voor zijn mondelinge verklaringen gebruik van de taal van zijn keuze. Indien de magistraat die taal niet begrijpt, doet hij een beroep op een tolk. Dat principe geldt ook voor artikel 32.

Thans wordt het optreden van een tolk dus bepaald door het gebrek aan kennis van de taal van de beklaagde door de magistraat.

Het wetsvoorstel wijkt af van dat algemeen opzet aangezien het als criterium voor het inschakelen van een tolk het gebrek aan kennis van de taal van de rechtspleging door de burgerlijke partij hanteert.

N° 5 DE M. GIET ET MME LALIEUX

Art. 2

Remplacer cet article comme suit :

«Art. 2. — L'article 31 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 31. — Dans tous les interrogatoires de l'information et de l'instruction ainsi que devant les juridictions d'instruction et les juridictions de jugement, les parties qui comparaissent en personne font usage de la langue de leur choix pour toutes leurs déclarations verbales.

Les parties qui ne comprennent pas la langue de la procédure sont assistées par un interprète qui traduit l'ensemble des communications verbales.

Les frais de traduction sont à charge du trésor.»».

N° 6 DE M. GIET ET MME LALIEUX

Art. 3 (nouveau)

Insérer un article 3, libellé comme suit :

«Art. 3. — L'article 32, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire est remplacé par l'alinéa suivant:

«Si les magistrats ou les agents chargés de l'audition des témoins ou une partie ne connaissent pas cette langue, il est fait appel à un interprète, qui traduit l'ensemble des communications verbales.»».

JUSTIFICATION

L'économie générale de la loi du 15 juin 1935 en ce qui concerne les droits du prévenu ou de l'inculpé est exprimé dans l'article 31. Pour ses déclarations verbales, le prévenu utilise la langue de son choix. Si le magistrat ne comprend pas cette langue, il fait appel à un interprète. Ce principe vaut également pour l'article 32.

A l'heure actuelle, c'est donc le défaut de la connaissance par le magistrat de la langue du prévenu qui conduit à l'intervention d'un interprète.

La proposition de loi déroge à cette économie générale en ce qu'elle fixe pour critère de l'intervention d'un interprète le défaut de connaissance de la langue de la procédure par la partie civile.

Met andere woorden, de tolk wordt niet aangewezen opdat de rechter maar wel de burgerlijke partij een en ander zou begrijpen. Het wetsvoorstel roept een onevenwichtigheid in het leven tussen de rechten van de beklagde en die van de burgerlijke partij. Mocht die kwestie voor het Arbitragehof worden gebracht, dan zou dat kunnen leiden tot de vernietiging van de voorgestelde bepaling.

Voorts is het wetsvoorstel alleen van toepassing op de strafrechtspleging en niet op de burgerlijke rechtsvordering of op de rechtspleging in handelszaken. Dat dreigt een tweede scheef-trekking in het leven te roepen, die door het Arbitragehof zou kunnen worden vernietigd.

Dit amendement reikt een alternatieve oplossing aan die erin bestaat in de wet van 15 juni 1935 een nieuwe algemene regel in te voeren die elke mogelijkheid van discriminatie voorkomt.

Autrement dit, l'interprète n'est pas désigné pour que le juge comprenne mais pour que la partie civile comprenne. Dès lors, la proposition crée un premier déséquilibre entre les droits du prévenu et ceux de la partie civile, ce qui risquerait d'entraîner, en cas de saisine de la Cour d'arbitrage, une annulation de cette nouvelle disposition proposée.

Ensuite, la proposition de loi ne s'applique qu'à la procédure pénale et non aux procédures civiles et commerciales, ce qui risque de créer un second déséquilibre risquant d'être sanctionné par la Cour d'arbitrage.

Le présent amendement consiste en une solution alternative insérant une nouvelle règle générale dans la loi du 15 juin 1935 qui évite toute possibilité de discrimination.

Thierry GIET (PS)
Karine LALIEUX (PS)